

rende Styrelse med Justitsministeren som Chef og de 3 Led under sig: Sundhedskollegiet, Foffici og Distriktslæger. Det er egentlig de Led, gennem hvilke Styrelsen og Udviklingen er foregaaet. Det er ganske forbausende at se, naar man tænker paa, at, saa vidt jeg erindrer, i 1771 blev den første Distriktslæge ansat her i Landet, nemlig i Kolbing, men allerede ved dette Aarhundredes Begyndelse var man naaet op til 60. Ikke desto mindre var Mangelen paa Læger den Gang meget stor. Jeg mindes saaledes, at i min Barndom, der dog ikke ligger mere end 40 Aar tilbage, kunde man i det udtrakke Hammerum Herred med dets 27 □ Mil ikke faa Lægehjælp uden fra Ringløbing, hvor Distriktslægen boede. De praktiserende Læger vare i Aarhundredets Begyndelse meget faa; jeg tror, at der paa Landet var noget som 20, i alt Fald et meget lille Antal. Man maa erkende, at hvorvel den nuværende Styrelse har sine Mangler og ikke er tidssvarende, har den udfoldet en gavnlig Virksomhed, og efter min Mening maa man være Sundhedskollegiet taknemmelig for det Arbejde, det har gjort under meget vanskelige Forhold og uden Løn. De Klager, der ere førte over Sundhedskollegiet, kunne væsentlig sammensattes deri, at man mener, at det er for langsomt og har for lidt Kendskab til Landets Forhold uden for Kjøbenhavn. At Ekspeditionen er bleven noget sen, ligger naturligvis i Forholdene og ikke hos de enkelte Medlemmer; det ligger i selve Institutionen, i Maa-den, hvorpaa den er organiseret i Henhold til Resolutionen af 1803, ifølge hvilken der kun holdes Møde hver 14de Dag, og Medlemmerne afgøre Spørgsmaalene skriftlig mellem sig. Desuden har der været den urimelige Bestemmelse lige til den sidste Tid, at Formanden, Dekanus, som han kaldes, har skiftet hvert Aar. Han har derfor aldrig været rigtig inde i Sagerne; han har maasse ikke været administrativt anlagt, og naar han begyndte at komme ind i Sagerne, skulde han fratræde. At der under saadanne Forhold maatte blive en længere Ekspedition, følger af sig selv. Dernæst har det vistnok været meget sjældent, at nogen af de paagaeldende har været Provinslæger, saa at det er en Selvfølge, at de have savnet Kendskab til Forholdene i Provinserne, og at navnlig Provinslægerne undertiden have fundet sig brosthøldne ved den kollegiale Styrelse. Derfor har ogsaa en Reform længe været paa Bane, jeg tror, det er over 40 Aar siden, den først blev bragt paa Bane; den har endogsaa været paa Bane i Stændertiden, men det varede længe, før man naaede til at fremlægge et

Lovforslag om en Reform. Et saadant blev forelagt 1857, da der var et meget bethdeligt Lovforslag fremme, hvortil der var foreslaaet en hel Organisation og tillige meget vedrørende Sundhedsplejen, men det endte med en lille Lov som for Resten har haft meget stor Betydning og endnu har det, nemlig Loven af 1858 om Sundhedsbetægeter. Videre naaede man ikke den Gang, men siden have, saa vidt jeg skønner, Forhandlingerne drejet sig og Uenigheden været om, hvorvidt vi skulde have en mere bureaukratisk Indretning med en Medicinaldirektør i Spidsen, altsaa noget mere end her foreligger, thi hvad der her foreligger er, som Motiveringen siger, egentlig en Blanding. Man beholder en Medicinalinspektør eller Medicinaldirektør, men giver ham ved Siden af sig et Par Medicinalraader som tilførdnede; man vil altsaa søge at holde det mere demokratisk, men det mere bureaukratiske, om jeg saa maa sige, vil man fremhjælpe gennem Medicinaldirektøren ved at lade ham ofre sin fulde Kraft til Servicingen, idet man samtidig vil værgesig mod ensidige Afgørelser ved at sige, at han ikke alene skal udføre Arbejdet. Man søger her i Lovforslaget at forene de modstridende Interesser, som hidtil vistnok for en Del tilligemed andre Omstændigheder, ogsaa politiske, have gjort, at der ikke før nu har kunnet fremsættes Lovforslag. Det siges, hvad man ogsaa kan se ved at efterse den svenske Lovgivning, at det er Sverige, man har taget til Forbillede. Det vilde være ønskeligt, om den ærede Minister var i Stand til at ophjse, hvorledes Systemet har virket i Sverige, hvor det har virket siden 1877. Det ses, at den ærede Minister hellere har villet følge den svenske Lovgivning paa det Punkt end den norske, hvad der for Resten vistnok kan være meget rigtigt, thi den norske vilde, om jeg saa maa sige, være mere bureaukratisk.

Jeg skal nu fremsætte nogle Bemærkninger til enkelte Paragraffer. Jeg har allerede fremhævet, at Provinslægerne have hidtil følt sig brosthøldne, idet de mente, at det hele havde et for kjøbenhavnsk Særpræg. Man søger i Lovforslaget at afhjælpe den Mangel ved § 17, hvor det hedder, at forinden det overordnede Sundhedsraad træffer Afgørelse i Sager, der vedrøre særlige stedlige Forhold, eller fremkommer med Forslag til almindelige Foranstaltninger, skulle de stedlige Lægemyndigheder høres. Jeg er noget i Tvivl om, hvorvidt man derved vil tilfredsstille Provinslægerne og Provinslægersene i det hele, og jeg skulde næsten mene, at hvad der her foreslaas, er